

«ԱՆԻՎ» ՈՒՎԿ

**ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՍՈՎ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2019թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

27.05.2020

N 012007

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Փ. Գևորգյան

Առողջապահության ծառայությունների իրականացման
լիցենզիա թիվ 054՝ տրված ՀՀ ֆինանսների
և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՆԻՎ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Մասնակցին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «ԱՆԻՎ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Առողջապահության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրարկելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2018թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որը 2019թ-ի ապրիլի 5-ին տրված եզրակացությամբ արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-երի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Ընկերությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հնկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Հնկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հնկերությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հնկերության ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցվում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր
Լ.Ղևոնդյան

27.05.2020թ.

ADVISORY · ASSURANCE · ACCOUNTING · TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

**Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին
 հաշվետվություն
 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

		<i>(հազար դրամ)</i>	
	Ծանոթագրություն	2019թ.	2018թ.
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	4	129,131	125,772
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	4	(28,347)	(25,937)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		100,784	99,835
Արտարժույթային գործարքներից ստացված գուտ վնաս		(3,968)	(1,398)
Այլ գործառնական եկամուտ	5	8,519	7,850
Գործառնական եկամուտ		105,335	106,287
Արժեզրկման հակադարձում		828	6,370
Անձնակազմի գծով ծախսեր	6	(51,607)	(47,442)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(17,700)	(18,312)
Շահույթ մինչև հարկվելը		36,856	46,903
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(7,444)	(9,371)
Շահույթ հարկումից հետո		29,412	37,532
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		29,412	37,532

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

	Ծանոթագրություն	2019թ.	(հազար դրամ) 2018թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		4,009	19
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	9	99,902	99,220
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10	963,977	891,679
Հիմնական միջոցներ		76	105
Հետաձգված հարկային ակտիվ	8	880	2,457
Այլ ակտիվներ	11	11,523	5,968
Ընդամենը ակտիվներ		1,080,367	999,448
Պարտավորություններ			
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	12	700,212	634,712
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		3,140	6,260
Այլ պարտավորություններ		3,507	4,380
		706,859	645,352
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	13	170,000	170,000
Գլխավոր պահուստ		30,000	26,000
Կուտակված շահույթ		173,508	158,096
		373,508	354,096
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,080,367	999,448

Օրրձադիր տնօրեն
Էդգար Գալստյան

27.05.2020թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Աշոտ Մանուկյան

**Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	<i>(հազար դրամ)</i>			
	Կանոնադրակ ան կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Զբաղյալված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2017թ.	170,000	23,000	143,870	336,870
ՖՀՄՍ 9-ի ներդրման ազդեցություն	-	-	(4,306)	(4,306)
Վերահաշվարկված մնացորդ 01.01.2018թ. դրությամբ	170,000	23,000	139,564	332,564
Շահաբաժին	-	-	(16,000)	(16,000)
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	37,532	37,532
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	-	3,000	(3,000)	-
Մնացորդը առ 31.12.2018թ.	170,000	26,000	158,096	354,096
Շահաբաժին	-	-	(10,000)	(10,000)
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	29,412	29,412
Հատկացումներ գլխավոր պահուստին	-	4,000	(4,000)	-
Մնացորդը առ 31.12.2019թ.	170,000	30,000	173,508	373,508

**Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	2019թ.	(հազար դրամ) 2018թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	126,293	127,100
Վճարված տոկոսներ	(24,882)	(25,928)
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(51,607)	(47,442)
Այլ ստացված եկամուտ	8,519	7,850
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(17,470)	(17,813)
Զուտ գործառնական ակտիվների (աճ)/ նվազում		
Հաճախորդներին տրված վարկերի (ավելացում)/նվազում	(73,471)	(28,784)
Այլ ակտիվների նվազում	(5,515)	4,571
Այլ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(874)	590
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում	-	14,829
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ նախքան շահութահարկի վճարումը	(39,007)	34,973
Վճարված շահութահարկ	(9,026)	(7,726)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(48,033)	27,247
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	-	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	-	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վճարված շահաբաժիններ	(10,000)	(16,000)
Վարկերի, փոխառությունների ավելացում	527,337	506,730
Վարկերի, փոխառությունների նվազում	(465,301)	(521,262)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	52,036	(30,532)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ նվազում	4,003	(3,285)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	28	(16)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	19	3,320
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	4,050	19

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

«ԱՆԻՎ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2008 թվականին: Ընկերության գործունեության հիմնական նպատակն է խոցելի սոցիալական հասարակության անդամների նվազման նպատակով և գյուղական վայրերում կայուն եկամուտների ապահովման նպատակով միկրովարկերի տրամադրումը և այդ գործունեությունը զարգացնելու համար փոխառությունների ներգրավումը:

Ընկերության միակ մասնակիցը Գյուղական վայրերում փոքր և միջին ձեռնարկատիրության խթանման «ԱՆԻՎ» հիմնադրամն է:

Ընկերության հիմնական ֆինանսավորման աղբյուրը բաժնետերերից ստացված փոխառություններն են:

Ընկերության գրասենյակը գտնվում է ՀՀ, Երևան քաղաքի Նալբանդյան 35/6 հասցեում:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տվյալներով կազմել է 12 մարդ (2018թ.՝ 12 մարդ):

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» վարձակալության հաշվառման նոր ստանդարտը ուժի մեջ է մտել 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը զգալիորեն չի փոխում վարձակալության հաշվառումը վարձատուների համար: Սակայն, այն պահանջում է վարձակալներին ճանաչել վարձակալությունների մեծ մասը իրենց հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վարձակալության գծով պարտավորություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի հետ մեկտեղ: Վարձակալները պետք է կիրառեն միասնական մոդել բոլոր ճանաչված վարձակալությունների համար, բայց հնարավորություն կունենան չճանաչել կարճաժամկետ վարձակալությունները և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունը: Ընդհանուր առմամբ, շահույթի կամ վնասի ճանաչման կարգը նման է այսօրվա ֆինանսական վարձակալության հաշվառմանը՝ շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամտի և մաշվածության առանձին ճանաչմամբ:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի համախառն գումարի նկատմամբ բացառությամբ ձեռքբերման դրությամբ արժեզրկված կամ ակտիվի գործողության ընթացքում վարկային ռիսկի էական վատթարացման հետևանքով արժեզրկված ակտիվների, որոնց դեպքում արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կիրառվում է ակտիվի ամորտիզացված արժեքի հիման վրա:

Տոկոսային ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի և ծախսի բաշխման մեթոդն է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Արտարժույթային գործարքներ

Ընկերության գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները արտացոլվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաչափումից գոյացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը, նպատակները և այդ քաղաքականության կիրառումը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պանանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, ֆինանսական ակտիվների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը ,
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների ակնկալիքները:

Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային

արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և վարկավորման հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև որպես շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝
ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱՇԿԿ),
բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱԱՀՖԱ),
գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:
Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև):

բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ), եթե

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն ապահովվում է ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

գ) «ամորտիզացված արժեքով չափվող».

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿԿ չափվող

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Ընկերության հիմնական ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են որպես «Ամորտիզացված արժեքով չափվող»: Ստորև ներկայացնում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն այդ դասի համար:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս ակտիվները հիմնականում ներառում են այն ֆինանսական ակտիվներ, որոնց նպատակն է այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման նպատակով (օրինակ հաճախորդներին տրված վարկեր), իսկ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը իրենցից գուտ ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Դրանք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքների գծով ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման կամ թողարկման հետ, եւ հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցրած արժեքը կմասնաբաժնի համամասնորեն:

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են բանկերում տեղաբաշխված միջոցները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և հաճախորդներին տրված վարկերը: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ բանկերում:

Արժեքկում

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿՎ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեքկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորուստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորուստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտականությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Սպասվող պարտքային վնասի չափում

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է ըստ պարտականությունների չկատարման հավանականության աստիճանի կշռված պարտքային վնասի գնահատականը և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեքկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ տարբերությունն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք Ընկերությունը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն և որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեքկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և ապագա գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,

Արժեքկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- վարկի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը:

Վարկը, որի պայմանները վերանայվել են վարկառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է արժեզրկված, եթե գոյություն չունի վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը չստանալու ռիսկն էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական հաշվետվությունում

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստը ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվների համար նվազեցվում է ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ հիմունքով:

Վարկերի դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի դրանք հետ ստանալու իրատեսական հեռանկար: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Ընկերությունը որոշում է, որ վարկառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար բավարար դրամական միջոցների հոսքեր:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանից հետո, երբ Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ընկերությունը պետք է վերադասակարգի ֆինանսական ակտիվները, եթե փոխում է այդ ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ակնկալվում է, որ նման փոփոխությունները չափազանց հազվադեպ կլինեն: Այս փոփոխությունները որոշվում են Ընկերության վերադաս դեկավարության կողմից արտաքին կամ ներքին փոփոխությունների արդյունքում և պետք է նշանակալի լինեն Ընկերության գործունեության համար և տեսանելի արտաքին կողմերի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը.

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկերից և այլ փոխատուներից ստացված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագայում նման տոկոսակիր պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, համաձայն որի՝ պարտավորության մարման ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում տոկոսային ծախսերի հաշվարկը կատարվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված պարտավորության մնացորդի նկատմամբ հաստատուն դրույքի կիրառմամբ: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության պայմաններից ելնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսերը, մարման ժամանակ վճարվելիք այլ

հավելյալ վճարներ, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները:

Բաժնետիրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ միայն այնքանով, որքանով դրանք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների կամ ֆինանսական ակտիվների սահմանումներին:

Ընկերության սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու՝ Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և դրանց համապատասխան հարկային բազաների միջև առկա են տարբերություններ, բացառությամբ, եթե դրանք առաջանում են.

- գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից,
- ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից և գործարքի ամսաթվի դրությամբ չեն ազդում ոչ հարկվող շահույթի, և ոչ էլ հաշվապահական շահույթի վրա,
- դուստր կազմակերպություններում և համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներից, որի դեպքում Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել տարբերությունների հակադարձումը, և հավանական է, որ տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը սահմանափակվում է այն դեպքում, երբ հավանական չէ, որ կառաջանա հարկվող շահույթ, որի դիմաց ժամանակավոր տարբերությունները հնարավոր կլինի օգտագործել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները կամ պարտավորությունները չափում են՝ կիրառելով հարկային դրույքաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն, երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունները/(ակտիվները) կմարվեն/(կփոխհատուցվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա ընթացիկ հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերաբերում են հարկերին, որոնք գանձվում են նույն հարկային մարմնի կողմից:

Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար հաշվի առնելով հարակից ռիսկերն և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ

էության որոշակի է, որ Ընկերության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

4. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	120,015	115,687
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	9,116	10,085
	129,131	125,772
Տոկոսային ծախս		
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	(28,347)	(25,937)
	(28,347)	(25,937)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	100,784	99,835

5. Այլ գործառնական եկամուտ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից, տուգանքներից	7,298	7,321
Այլ	1,221	529
	8,519	7,850

6. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Հիմնական աշխատողներին տրվող աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ	(38,408)	(37,628)
Պարգևատրումներ և լրավճարներ	(9,170)	(6,163)
Արձակուրդների համար վճարումներ	(4,029)	(3,651)
	(51,607)	(47,442)

7. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Փոխադրամիջոցների սպասարկում	(6,655)	(7,193)
Ծրագրի սպասարկման ծախսեր	(2,809)	(2,736)
Վարձակալություն	(1,860)	(1,860)
Սուղիտ և խորհրդատվություն	(2,000)	(1,200)
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	(679)	(1,181)
Այլ ծախսեր	(3,697)	(4,142)
	(17,700)	(18,312)

8. Շահութահարկի գծով ծախս

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(5,867)	(8,986)
Հետաձգված հարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	(1,577)	(385)
	(7,444)	(9,371)

Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի սահմանված դրույթի միջև տարբերության պատճառները ներկայացված են ստորև.

Շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2019թ.	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2018թ.	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնասը) մինչև հարկումը	36,855		46,903	-
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	7,371	20	9,381	20
Չհարկվող եկամուտներ	73	-	(10)	-
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	7,444	20	9,371	20

Ընկերությունը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 9-ը 2018թ. հունվարի 1-ից:

Հետաձգված հարկային ակտիվների, շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարների և ՖՀՄՍ 9-ի ճշգրտման ազդեցության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

	31.12.18	Նվազեցված շահույթի կամ վնասի հաշվին	<i>(հազար դրամ)</i> 31.12.19
Վարկերի և փոխառությունների պահուստավորում	2,457	(1,577)	880
Հարկային ակտիվներ	2,457	(1,577)	880

	31.12.17	Նվազեցված շահույթի կամ վնասի հաշվին	ՖՀՄՍ 9-ի անցման ազդեցությունը	<i>(հազար դրամ)</i> 31.12.18
Վարկերի և փոխառությունների պահուստավորում	1,766	(385)	1,076	2,457
Հարկային ակտիվներ	1,766	(385)	1,076	2,457

9. Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Բանկերում ներդրված ավանդներ	100,911	100,222
Բանկերում ներդրված ավանդների պահուստ	(1,009)	(1,002)
	99,902	99,220

10. Վարկեր հաճախորդներին

	2019թ.	(հազար դրամ) 2018թ.
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	976,693	905,661
Վարկերի արժեզրկման պահուստ	(12,716)	(13,982)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	963,977	891,679

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է վարկերի արժեզրկման պահուստի շարժը՝ ըստ դասերի 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	2019թ.	(հազար դրամ) 2018թ.
Սկզբնական մնացորդ	13,982	17,894
ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցություն	-	5,382
Զուտ ծախս	(853)	(6,370)
Զուտ դուրսգրումներ	(413)	(2,924)
Վերջնական մնացորդ	12,716	13,982

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է տրամադրված վարկերի վերլուծություն՝ ըստ ճյուղերի 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	2019թ.	(հազար դրամ) 2018թ.
Գյուղատնտեսություն	727,482	612,824
Առևտուր	105,118	144,909
Արդյունաբերություն	26,195	56,384
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	4,750	6,969
Տնտեսության այլ ճյուղեր	100,432	70,593
	963,977	891,679

2019 և 2018թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական համակենտրոնացում մեկ շրջանում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համաձայն ֆՀՄՍ 9-ի:

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3		Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահույթ	Համախառն	Պահույթ	Համախառն	Պահույթ	
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
Վարկեր							
Ժամկետային վարկեր	966,092	10,957	-	-	-	-	955,135
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	-	-	497	7	490	-	490
1-ից 30 օր ժամկետանց	-	-	1,617	13	1,604	-	1,604
31-ից 60 օր ժամկետանց	-	-	2,881	98	2,783	-	2,783
60-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	1,622	3,965
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	5,587	-	3,965
Ընդամենը վարկեր	966,092	10,957	10,582	1,740	8,842	-	963,977

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3		Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահույթ	Համախառն	Պահույթ	Համախառն	Պահույթ	
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
Վարկեր							
Ժամկետային վարկեր	901,432	13,211	888,221	-	-	-	888,221
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	-	-	-	3,296	509	2,787	2,787
1-ից 30 օր ժամկետանց	-	-	-	933	262	671	671
31-ից 60 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-
60-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	901,432	13,211	888,221	4,229	771	3,458	891,679

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել անհատապես նշանակալի համարվող փոխառուներ:

11. Այլ ակտիվներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Բոնազանձված գրավ - անշարժ գույք	4,681	4,681
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի նկատմամբ	1,565	-
Կանխավճարված աշխատավարձ	4,266	721
Այլ	1,011	564
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	11,523	5,966

12. Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Դրույք (%)	<i>(հազար դրամ)</i>	
				31.12.19	31.12.18
Ապահովված փոխառություն ՀՀՖՆԱՏԾԿԿ-ՕԻԳՊՀ -ից	ՀՀ դրամ	2030թ.	4.0%	613,826	571,522
Չապահովված փոխառություն Օրթոն-Եսլբեզյան Ինկ-ից	ՀՀ դրամ	2026թ.	4.0%	86,322	57,007
Չապահովված վարկեր առևտրային բանկեր	ՀՀ դրամ	2019թ.	10.5%	64	6,183
				700,212	634,712

Փոխառությունների անվանական արժեքները մոտարկում են իրական արժեքներին:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության Արտասահմանյան Ֆինանսական Օրագրերի Կառավարման Կենտրոն ծրագրի իրականացման գրասենյակ պետական հիմնարկից (ՀՀ ՖՆ ԱՏԾԿԿ-ՕԻԳ ՊՀ) ստացված վարկերն ապահովված են 612,419 հազար դրամ գումարով հաճախորդներին տրված վարկերով (2018թ. դեկտեմբերի 612,419 հազար դրամ):

13. Կանոնադրական կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 170,000 հազար դրամ արժողությամբ մեկ բաժնեմասից: Բաժնեմասի սեփականատերն իրավունք ունի ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները:

14. Պայմանական պարտավորություններ

Ընկերությունը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորություններ:

Ընկերությունը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որևէ կողմի պարտավորությունների համար երաշխավորություն չի տրամադրել:

Ընկերության հանդեպ հարուցված դատական հայցերը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էական գումարային պահանջ չեն պարունակել:

15. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերությունն ունի մեկ մասնակից՝ Գյուղական վայրերում փոքր և միջին ձեռնարկատիրության խթանման «ԱՆԻՎ» հիմնադրամ (գրանցված Հայաստանի Հանրապետությունում):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներկայացված է ստորև: Կապակցված կողմերի հետ հաշվետու տարվա ընթացքում այլ գործարքներ չեն կատարվել:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին փոխհատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմը ներառում է այն անձանց, ովքեր իրավասու են և պատասխանատվություն են կրում Ընկերության գործունեության պլանավորման, կառավարման և վերահսկողության իրականացման համար:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրության հետ կապված ծախսումները ներկայացվում են ստորև:

	2019թ.	2018թ.
Աշխատավարձ, այլ հատուցումներ	19,365	17,959

16. Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտարկելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

• *Մակարդակ 1: Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճգրտված):*

• *Մակարդակ 2: Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտարկելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից:*

• *Մակարդակ 3: Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա):*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

16.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Հետևյալ աղյուսակում ցույց են տրված նշված մակարդակները՝ պարբերական սկզբունքով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հիերարխիայում՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Իրական	Գնահատման մեթոդ	Իրական	Նշանակալի ոչ
--	---------------	------------------------	---------------	---------------------

	արժեք, հազար դրամ		արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Տրված վարկեր	963,977	Վարկերի իրական արժեքը չափվում է ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը զեղչելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	12-13% զեղչման դրույք
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	99,902	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 2	9% զեղչման դրույք
Ներգրավված փոխառություններ և վարկեր	700,212	Փոխառությունների և վարկերի իրական արժեքը չափվում է ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը զեղչելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	4% զեղչման դրույք

17. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ նրանց սպասվող մարման ժամկետների:

առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.

հազար դրամ

	<i>(հազար դրամ)</i>					
	Մինչև 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,009	-	-	-	-	4,009
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	-	-	99,902	-	-	99,902
Հաճախորդներին տրված վարկեր	44,541	71,148	145,368	417,647	285,273	963,977
	48,550	71,148	245,270	417,647	285,273	1,067,888
Պարտավորություններ						
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	10,376	-	-	-	689,836	700,212
	10,376	-	-	-	689,836	700,212
	38,174	71,148	245,270	417,647	(404,563)	367,676

առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.

հազար դրամ

	(հազար դրամ)					
	Մինչև 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19	-	-	-	-	19
Բանկերում տեղաքաշխված միջոցներ	-	-	99,220	-	-	99,220
Հաճախորդներին տրված վարկեր	51,263	56,003	144,423	593,000	46,990	891,679
	<u>51,282</u>	<u>56,003</u>	<u>243,643</u>	<u>593,000</u>	<u>46,990</u>	<u>990,918</u>
Պարտավորություններ Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ						
	-	-	6,182	-	628,530	634,712
	-	-	6,182	-	628,530	634,712
	<u>51,282</u>	<u>56,003</u>	<u>237,461</u>	<u>593,000</u>	<u>(581,540)</u>	<u>356,206</u>

18. Ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Ընկերությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանաչափերը և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանաչափերին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Ընկերության ղեկավար անձնակազմը: Ղեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Ընկերության գործառնական միավորների հետ: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

Պարտքային ռիսկ

Ընկերության պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է անհատական ռիսկերից, և ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից: Հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին նախքան որևէ հաշվանցում կամ գրավի ազդեցություն հաշվի առնելը:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,009	19
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	99,902	99,220
Հաճախորդներին տրված վարկեր	963,977	891,679
	1,067,888	990,918

Վերոնշյալ հաշվեկշռային արժեքները լավագույն կերպով ներկայացնում են պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը՝ հաշվի առնելով ձեռք բերված ապահովության միջոցները կամ անձնական երաշխավորությունները: Պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը կրճատելու նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր գուման ազդեցությունն էական չէ: Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը և պարտքային ռիսկի համակենտրոնացումը հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ներկայացված է ծանոթագրություն 10-ում:

Աշխարհագրական սեզմենտներ

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկերը ամբողջությամբ կենտրոնացված են ՀՀ-ում:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և գսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունը ղեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված պարտքային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեզմենտների կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Պարտքային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Գրավ

Ընկերությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ պարտքային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Դրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Ընկերությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և պարտքային ռիսկի գսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների դիմաց հիմնական գրավների տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրով գրավադրված անշարժ գույք
- Երաշխավորությունները

Ստորև ներկայացված է վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ գրավի տեսակների.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
Երաշխավորություն	763,087	757,109
Անշարժ գույքի գրավ	148,618	103,610
Փոխադրամիջոցների գրավ	14,015	26,890
Այլ գույքի գրավ	38,257	4,070
	963,977	891,679

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի կամ դրանից ստացված դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Ընկերության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2019թ.		2018թ.	
	միջին արդյունավետ տոկոսադրույք		միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12.43	13.00	13.34	13.77
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	4	-	4	-

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության առանձին կազմակերպությունների գործարքներն արտահայտված են վերջիններիս գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկը հիմնականում առաջանում է ԱՄՆ դոլարով ստացված վարկերի հետ կապված փոխարժեքային փոփոխություններից, ինչի արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել նշանակալի վնասներ: Այս ռիսկն, ըստ էության, Ընկերության կողմից չի կառավարվում՝ հաշվի առնելով դրա կառավարման հետ կապված ծախսերը և նման ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ գործիքակազմի բացակայությունը:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գուտ ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2019թ.	2018թ.
ԱՄՆ դոլար		
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	245,220	336,308
Ընդամենը ակտիվներ և գուտ դիրքը	245,220	336,308

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների՝ ՀՀ դրամով չափման համար Ընկերությունը կիրառել է նույն ամսաթվին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքը՝ 479.7 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց (31.12.2018թ. դրությամբ՝ 483.75 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլար դիմաց): Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալիների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցներ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների ավելացմանը՝ 24,522 հազար դրամի չափով (2018թ.՝ 33,631 հազար դրամի չափով), իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների նվազմանը՝ նույն չափով:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող սեփական միջոցների կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի առնվազն 45 օրվա ընթացքում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները: Ընկերությունը նաև փորձում է նվազեցնել իրացվելիության ռիսկը՝ ներգրավելով հաստատուն տոկոսադրույթով փոխառություններ. վերջիններիս մասին ներկայացվել է «Տոկոսադրույթային ռիսկ» բաժնում:

Ընկերության իրացվելիության ռիսկի ապահովման նպատակով ցանկացած գործառնության համար Ընկերության կողմից նախատեսվում են համապատասխան միջոցներ, որոնց գումարը կախված է բյուջեից: Բյուջեն հաստատվում է Խորհրդի կողմից՝ այսպիսով հնարավոր դարձնելով դրամական միջոցների գծով Ընկերության կարիքների կանխատեսումը: Երբ գումարը գերազանցում է որոշակի սահմանաչափը, անհրաժեշտ է ստանալ նաև Խորհրդի հաստատումը:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	1-ից 5 տարի հազ. դրամ	5 տարուց ավելի հազ. դրամ	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ներգրավված վարկեր փոխառություններ	10,376	956,084	966,460	700,212
	<u>10,376</u>	<u>956,084</u>	<u>966,460</u>	<u>700,212</u>
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ներգրավված վարկեր փոխառություններ	6,182	903,651	909,833	634,712
	<u>6,182</u>	<u>903,651</u>	<u>909,833</u>	<u>634,712</u>

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Ընկերության գործունեության անընդհատության սկզբունքը՝ միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մնացորդների օպտիմալացման ճանապարհով: ՀՀ կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն ընդհանուր կապիտալ (2018թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ): Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության կապիտալ ռեսուրսները կապիտալի համարժեքության նպատակներով:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	700,212	634,712
Հանած դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,009)	(19)
Զուտ պարտք	696,203	535,473
Սեփական կապիտալ	373,508	354,096
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն (%)	1.86	1.79

19. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

Վերջին ժամանակներում կորոնավիրուսային համավարակի (COVID-19) արագ զարգացման կապակցությամբ շատ երկրներ, ներառյալ Հայաստանի Հանրապետությունը, նախաձեռնեցին կարանտինային միջոցառումներ, որոնք էական բացասական ազդեցություն ունեցան շուկայում ձեռնարկատիրական գործունեության մակարդակի և ծավալների վրա: Ակնկալվում է, որ ն՝ համավարակը, և՛ դրա հետևանքները նվազագույնի հասցնելուն ուղղված միջոցները կարող են ազդել տարբեր ոլորտներում գործող ընկերությունների գործունեության վրա: Ընկերությունը այս համավարակը համարում է որպես հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպք, որի քանակական ազդեցությունը տվյալ պահին չի կարող գնահատվել վստահության բավարար մակարդակով:

Ներկայումս ղեկավարությունը վերլուծում է միկրո և մակրոտնտեսական պայմանների փոփոխության հնարավոր ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունավետության վրա: